

Izložbe Etnografskoga muzeja u Zagrebu u godini 2009./2010.

Izložbe EMZ-a u vlastitim prostorima

Naziv izložbe: **MOĆ BOJA**

Vrijeme trajanja: 28.3.-31.12.2009.

Autorice izložbe: mr. sc. Aida Brenko, viša kustosica
Mirjana Randić, muzejska savjetnica

Autori likovnog postava: Branimir Paškvan
Nika Pavlinek
Damir Prizmić

Broj predmeta: 400

Izložba je prikazala fenomen boja s različitih aspekata – simboličkog, kulturološkog, povijesnog, kemijskog, fizikalnog, ističući njihova univerzalna značenja, kao i ona karakteristična za našu sredinu. Na izložbi je prikazano šest temeljnih boja koje su prisutne u svim kulturama: crvena, bijela, crna, plava, žuta i zelena. Istraživanje načina njihova korištenja u društvenom, religijskom, folklornom ili političkom kontekstu pružilo je podatke za bolje razumijevanje određene kulture ili društva.

Naziv izložbe: **DJELATNICI ETNOGRAFSKOGA MUZEJA U ZAGREBU,
1919-2009.**

Vrijeme trajanja: 22.10.-29.11.2009.

Autorica izložbe: Jasna Mokos, dokumentaristica

Broj predmeta: 410

Kroz dokumentacijske fondove izložba je predstavila sve djelatnike Muzeja prema njihovom zanimanju, od osnutka Muzeja do 2009. godine. Dio izložbe bio je posvećen hobijima muzejskih djelatnika čime su prikazane sklonosti i raznovrsni talenti pojedinaca.

Uz arhivske spise, publikacije i fotografije bili su izloženi i etnografski predmeti vezani uz rad pojedinih zaposlenika.

Izložbu je pratio audio-vizualni zapis.

Naziv izložbe: **BOŽIĆNE JASLICE OD LICITARA**

Vrijeme trajanja: 12.12.2009-31.1.2010.

Autorica izložbe: mr. sc. Iris Biškupić Bašić, viša kustosica

Izložene su božićne jasllice izrađene od licitara iz majstorske radionice obitelji Blažeković iz Osijeka. Predstavljene su mogućnosti i načini korištenja licitara u prikazivanju Svete obitelji.

Izložbe EMZ-a u gostima

Naziv izložbe: **ČIPKARSTVO U HRVATSKOJ**
(**La Dentellerie en Croatie**)

Vrijeme održavanja: 5-9.6.2009.

Mjesto održavanja: Conservatorie de la Dentelle, Luxeuil-Les-Bains, Francuska

Autorica izložbe: Nerina Eckhel, kustosica

Broj predmeta: 60

Izložba je postavljena na 3. internacionalnom festivalu čipke u Luxeuil-Les-Bains. Predstavljeno je čipkarsko umijeće u Hrvatskoj kroz djelovanje triju centara s dugovjekom tradicijom izrade različitih čipkarskih tehnika. To su Lepoglava s čipkom na batiće, Pag sa šivanom čipkom i Hvar s čipkom od agave.

Naziv izložbe: **HRVATSKE NARODNE NOŠNJE**
(**Die kroatische Volkstracht**)

Vrijeme trajanja: 15.5-15.9.2009.

Mjesto izlaganja: Muzeum Appenzell, Švicarska

Autorica izložbe: Vesna Zorić, viša kustosica

Broj predmeta: 89

Izložbom je predstavljen maleni izbor iz bogate riznice narodnog ruha pohranjenog u EMZ-u. Odabranim primjercima pokušalo se dočarati širok dijapazon oblika, materijala, boja i tehnika ukrasa tradicijskog ruha. Predstavljene nošnje dio su kulture odijevanja seoskog pučanstva od kraja 19. do polovice 20. stoljeća. Uz predmete iz fundusa, kao ilustracija poslužile su fotografije iz Fotodokumentacije Muzeja, iz Arhive Toše Dapca te video-zapis nastupa folklornog ansambla „Lado“.

Naziv izložbe: **ČIPKA NA CRKVENOM TEKSTILU**

Vrijeme trajanja: 10.9-15.10.2009.

Mjesto izlaganja: Galerija „Gostinjac“, Lepoglava

Autorica izložbe: Nerina Eckhel, kustosica

Broj predmeta: 40

Izložba je bila postavljena uz 13. festival čipke. Predstavljeno je platneno crkveno ruho s ukrasnim dodacima čipke – oltarnici, antependiji, albe, rokete i sl. Građa je posuđena iz Riznice zagrebačke katedrale, Franjevačkog samostana u Hvaru, župne crkve iz Paga i Franjevačkog samostana iz Varaždina.

Naziv izložbe: **HRVATSKA TRADICIJSKA GLAZBA I IDENTITET**
(**La Identidad Croata a través de su música**)

Vrijeme trajanja: 7.10-15.11.2009.

Mjesto izlaganja: Museo de Arte Popular José Hernández, Buenos Aires, Argentina

Autorica: mr. sc. Zvezdana Antoš, viša kustosica

Broj predmeta: 66

U suradnji s Veleposlanstvom Republike Hrvatske u Argentini postavljena je izložba tradicijskih glazbala iz fundusa EMZ-a. Izložena glazbala ispričala su priču o povijesti, nacionalnoj vrijednosti, simbolici, znanstvenim interpretacijama i njihovoj suvremenoj uporabi.

Izložbu su pratile fotografije Ive Pervana, a prikazan je i etnografski film *Kuterevska dangubica*.

Naziv izložbe: **HRVATSKE TRADICIJSKE DJEČJE IGRAČKE**
(**Chorwackie tradycyjne zabawki dziecięce**)

Vrijeme trajanja: 22.5.2009-22.5.2010.

Mjesto izlaganja: Muzeum Zabawek i Zabawy, Kielce, Poljska

Autorica izložbe: mr. sc. Iris Biškupić Bašić, viša kustosica

Autorica likovnog postava: Nikolina Jelavić Mitrović

Broj predmeta: 137

Izložba je predstavila dugu tradiciju izradbe dječjih igračaka u Hrvatskoj kao značajan dio hrvatske kulture. U fundusu EMZ-a najzastupljenije su drvene dječje igračke izrađene u Hrvatskom zagorju i Zelovu (okolica Sinja). Izložbu su pratile i fotografije koje su pokazale razvoj igračaka u prošlosti te načine njihove izrade nekad i danas.

Naziv izložbe: **GRAĐA – TAJANSTVENO ŽENSKO PISMO**
(**“Građa” – écriture féminine secrète**)

Vrijeme trajanja: 7.12.2009-31.1.2010.

Mjesto izlaganja: Musee du Costume et de la Dentelle, Bruxelles, Belgija

Autorice izložbe: Ivanka Ivkanec, muzejska savjetnica

mr. sc. Lucija Franić Novak

Broj predmeta: 25

Pod nazivom „građa“ kriju se komadići finog sukna izvezeni minucioznim bodom lančanca kojima su se ukrašavali sukneni ili vuneni rubni dijelovi ruha i uporabnih predmeta. Ovaj starinski vez našao je svoju primjenu na predmetima i odjeći iz

suvremenog života. Na izložbi su prikazani izvorni etnografski predmeti s ukrasnom „građom“ te predmeti njome inspirirani.

Naziv izložbe: **NARODIL SA NÁM KRÁL NEBESKÝ**

Vrijeme trajanja: 16.12.2009-31.1.2010.

Mjesto izlaganja: Nacionalni muzej, Bratislava, Slovačka

Autor izložbe: Josip Barlek, viši kustos

Broj predmeta: 75

Na izložbi su predstavljene jaslice iz različitih krajeva Hrvatske, izrađene od papira i drveta. Osim jaslica, izloženi su i drugi etnografski predmeti vezani uz obilježavanje Božića.

Gostujuće izložbe

Naziv izložbe: **KARNEVAL KRALJ EUROPE**

Vrijeme trajanja: 15.1-25.2.2009.

Autori izložbe: Giovanni Kezich, Cesare Poppi, kustosi

Organizatorice izložbe: mr. sc. Zvezdana Antoš, Antonella Mott, kustosice

Tema su izložbe zimski pokladni običaji – obred plodnosti, još uvijek prisutan u europskim narodima. Izložene maske i pokladni likovi ilustrirali su likove iz 18. i 19. stoljeća. Izložbu su pratile arhivske fotografije, te fotografije i filmovi snimljeni tijekom terenskih istraživanja.

Zamišljena kao putujuća izložba, postavljena je u sklopu projekta Karneval Kralj Europe / Carnival King of Europe.

Naziv izložbe: **BROŠKI MEMENTO**

Vrijeme trajanja: 4.6-20.9.2009.

Autori izložbe: Josip Barlek, viši kustos

Jasna Mocos, dokumentaristica

Izložene su fotografije Aleksandra Kukeca snimljene na otoku Braču između 1955. i 1966. godine. Uglavnom crno-bijele, fotografije tematski obuhvaćaju arhitekturu, krajolik i portrete Bračana. Na izložbi su bili predstavljeni i uporabni predmeti bračke provenijencije, u vlasništvu obitelji Vodanović-Kukec.

Izložbu je pratio audio-vizualni zapis sa 540 fotografija. Zvučni zapis zabilježio je stihove Bračanina J. Pulišelića, koje je u izvornom dijalektu čitala Vanja Vodanović-Kukec te korizmene pučke napjeve Velikog tjedna u izvođenju crkvenog zbora iz Bola.

Naziv izložbe: **MAKEDONSKI BOŽIĆ**

Vrijeme trajanja: 7.12.2009.-31.1.2010.

Autor izložbe: Vladimir Bocev, kustos, Muzej na Makedonija, Skopje

Suradnici na izložbi: Josip Barlek, viši kustos

Danijela Križanec-Beganović, kustosica

Prikazana su vjerovanja i običaji Makedonaca vezani uz obilježavanje Božića prema julijanskom kalendaru. Ambijentalno je prikazana Badnja večer u seoskoj kući. Osim predmeta, izložene su i fotografije koje su prikazale cijeli božićni ciklus, od božićnih poklada u studenome do Bogojavljanja u siječnju.

Suradnja sa srodnim ustanovama

Naziv izložbe: **SLAVONIJA, BARANJA I SRIJEM**

Vrijeme trajanja: 27.4-2.8.2009.

Mjesto izlaganja: Galerija Klovićevi dvori, Zagreb

Koordinatorica suradnje: Marija Živković, kustosica

Broj predmeta iz fundusa EMZ-a: 81

Suradnja s Galerijom Klovićevi dvori pri postavljanju izložbe *Slavonija, Baranja i Srijem* ostvarena je posudbom uporabnih predmeta, crteža i fotografija za etnografski dio izložbe.

Exhibitions in the Ethnographic Museum in Zagreb in 2009/2010

Exhibitions of the EMZ on its own premises

Name of exhibition: **THE POWER OF COLORS**

Duration: March 28 - December 31 2009

Authors: mr. sc. Aida Brenko, senior curator

Mirjana Randić, Museum Advisor

Authors of the artistic presentation: Branimir Paškvan

Nika Pavlinek

Damir Prizmić

Number of items: 400

The exhibition presented the phenomenon of color from different aspects - the symbolic, cultural, historical, chemical, physical - emphasizing their universal significance, as well as those characterizing our region. The exhibition presented six basic colors that are present in all cultures: black, white, black, blue, yellow and green. The research on the methods of their use in social, religious, folklore or political context provided the data for a better understanding of a particular culture or society.

Name of exhibition: **EMPLOYEES OF THE ETHNOGRAPHIC MUSEUM
IN ZAGREB, 1919-2009**

Duration: October 22 – November 29 2009

Author: Jasna Mokoš, documentarist

Number of items: 410

Parsing the museum documentation, the exhibition introduced all the staff of the Museum, according to their occupation from the establishment of the Museum to 2009. Part of the exhibition was dedicated to the hobbies of museum staff, which presented a variety of proclivities and talents of individuals.

In addition to the archival records, publications and photographs and ethnographic objects related to the work of individual employees have also been exhibited.

The exhibition was accompanied by audio-visual material.

Name of exhibition: **MANGERS MADE OF LICITAR GINGERBREAD**

Duration: December 12 2009 - January 31 2010

Author of the exhibition: mr. sc. Iris Biškupić Bašić, Senior Curator

The nativity scenes made of gingerbread made by the masters of the trade family Blažeković from Osijek were exhibited. The possibilities and uses of gingerbread in depicting the Holy Family were presented.

Traveling Exhibitions of the EMZ

Name of exhibition: **LACE MAKING IN CROATIA**
(*La Dentellerie en Croatie*)

Duration: June 5 - June 9 2009

Venue: Conservatorio de la Dentelle, Luxeuil-Les-Bains, France

Author: Nerina Eckhel, curator

Number of items: 60

The exhibition was organized at the 3rd International Festival of Lace in Luxeuil-Les-Bains. The art of lacemaking in Croatia was presented through the activities of the three centers with long running traditions of making lace using different techniques. These are Lepoglava with bobbin lace, needle lace from Pag and Hvar with aloe lace.

Name of exhibition: **CROATIAN NATIONAL COSTUMES**
(*Die kroatische Volkstracht*)

Duration: May 15 - September 15 2009

Venue: Appenzell Museum, Switzerland

Author: Vesna Zorić, senior curator

Number of items: 89

The exhibition presented a small selection from the rich treasury of folk costumes stored in the EMZ. Selected examples were chosen in an attempt to evoke a wide range of shapes, materials, colors and decoration techniques of traditional attire. The presented costumes were a part of the clothing culture of the rural population from the late 19th up to first half of the 20th century. In addition to objects from the collection, the photos from the photo documentation of the Museum and from the Tošo Dabac archive served as an illustration, along with the video recordings of the performances of the folklore ensemble "Lado".

Name of exhibition: **LACE ON CHURCH TEXTILES**

Duration: September 10 - October 15 2009

Exhibition venue: Gallery "Gostinjac" in Lepoglava

Author: Nerina Eckhel, curator

Number of items: 40

The exhibition was held as part of the 13th Festival of Lace. It presented the church linen robe with decorative lace accessories - altar covers, antependium, etc. The material was on loan from the treasury of the Zagreb Cathedral, the Franciscan monastery in Hvar, the parish church of Pag and the Franciscan monastery in Varaždin.

Name of exhibition: **CROATIAN TRADITIONAL MUSIC AND IDENTITY**
(**La Identidad Croata a través de su música**)

Duration: October 7- November 15 2009

Venue: Museo de Arte Popular José Hernández, Buenos Aires, Argentina

Author: mr. sc. Zvezdana Antoš, Senior Curator

Number of items: 66

An exhibition of traditional instruments from the collection of EMZ was organized in cooperation with the Croatian Embassy in Argentina. Featured musical instruments told the story of history, national values, symbols, scientific interpretations and their current use.

The exhibition was accompanied with photographs by Ivo Pervan, and the ethnographic film Kuterevska dangubica was screened at the exhibition.

Name of exhibition: **CROATIAN TRADITIONAL CHILDREN'S TOYS**
(**Chorwackie Tradycyjna zabawki dziecięce**)

Duration: May 22 2009 - May 22 2010

Venue: Museum Zabawek and Zabawy, Kielce, Poland

Author: mr. sc. Iris Biškupić Bašić, Senior Curator

The author of the artistic presentation: Nikolina Jelavić Mitrović

Number of items: 137

The exhibition presented and a long tradition of manufacturing toys in Croatia as a significant part of Croatian culture. The most prevalent children's wooden toys in the holdings of the EMZ were made in the Croatian Zagorje and in Zelovo (near Sinj). The exhibition was also accompanied by photographs which showed the development of toys in the past and ways of making them then and now.

Name of exhibition: **GRAĐA - WOMEN'S MYSTERIOUS WRITING**
("GRAĐA" - ÉCRITURE FÉMININE SECRETE)

Duration: December 2009 7 - January 31 2010

Venue: Musee du Costume et de la Dentelle, Brussels, Belgium

Authors: Ivanka Ivkanec, Museum Advisor

mr. sc. Lucija Franić Novak

Number of items: 25

Pieces of fine embroidered cloth are hidden under the name "structure" with meticulous *lančanac* stitch which is used to decorate cloth or woolen garment edges and practical items. This antique embroidery found its application on objects and apparel from contemporary life. The exhibition presents the original ethnographic objects with the decorative "material" and the items it inspired.

Name of exhibition: **NARODIL SA NÁM KRÁL NEBESKÝ**

Duration: December 16 2009 - January 31 2010

Venue: National Museum, Bratislava, Slovakia

Author of the exhibition: Josip Barlek, senior curator

Number of items: 75

The exhibition presented the manger scenes from different Croatian regions, made of paper and wood. In addition to mangers, various other ethnographic items associated with Christmas customs were presented.

Visiting exhibitions

Name of exhibition: **CARNIVAL KING OF EUROPE**

Duration: January 15 –February 25 2009

Authors: Giovanni Kezich, Cesare Poppi, curators

Organizers of the exhibition: mr. sc. Zvezdana Antoš, Antonella Mott, curators

The theme of the exhibition were winter carnival customs - the ritual of fertility, which is still present among European nations. Featured carnival masks and figures illustrated the characters from the 18th and 19th century. The exhibition was accompanied by archival photographs, and photographs and films taken during field research.

The exhibition was conceived as a traveling exhibition as part of the Carnival King of Europe.

Name of exhibition: **BROŠKI MEMENTO**

Duration: June 4 - November 20 2009

Authors: Josip Barlek, senior curator
Jasna Mokoš, documentarist

The photographs by Alexander Kukec were featured in the exhibition, taken on the island of Brač between 1955 and 1966. Mostly black and white photography features the architecture, landscape and portraits of Brač as its topics. The exhibition also presented the utility items of Brač provenance, owned by the Vodanović-Kukec family.

The exhibition was accompanied by the audio-visual record with 540 photos. The soundtrack featured the recorded verses of J. Pulišelić, an inhabitant of Brač, which were read in the original dialect by Vanja Vodanović-Kukec and the Lent and Holy Week folk songs performed by the church choir from Bol.

Name of exhibition: **MACEDONIAN CHRISTMAS**

Duration: December 7 2009 - January 31 2010

Exhibition author: Vladimir Bocev, curator of the Museum of Macedonia, Skopje

Contributors to the exhibition: Josip Barlek, senior curator

Daniel Križanec-Beganović, curator

The exhibition featured beliefs and practices of Macedonians marking Christmas according to the Julian calendar. Christmas Eve at a rural home was presented in ambient. In addition to objects, images were presented that showed the entire cycle of Christmas, from Christmas carnival in November to Epiphany in January.

Cooperation with related institutions

Name of exhibition: **SLAVONIA, BARANJA AND SRIJEM**

Duration: April 27 – August 2 2009

Venue: Klovičevi dvori Gallery, Zagreb

Coordinator of cooperation: Marija Zivkovic, curator

Number of items from the collection of EMZ: 81

Cooperation with Klovičevi dvori Gallery on the exhibition Slavonija, Baranja and Srem was achieved by lending practical items, drawings and photographs for the ethnographic part of the exhibition.